

Privitak 2: Odgovori na komentare

Odgovori na komentare:			
Br.	Ispitanik	Zaprimljeni komentari	HAKOM-ovo mišljenje i stajalište
1.	HT d.d.	HT već omogućava informaciju o dostupnosti ili nedostupnosti B2B servisa na način kako je opisano u B2B tehničkoj specifikaciji. U slučaju kada je B2B servis dostupan šalje se u parametru „Code“ tip odgovora „0“ što znači da je komunikacija OK, a kada komunikacija nije moguća šalje se tip odgovora „1“ što znači „Tehnička greška“ (greška na B2B servisima) ili „2“ što znači „Poslovna greška“ (npr. operator nije poslao sve obvezne parametre). Smatramo da preciznija informacija o dostupnosti B2B servisa nije moguća, a svako uvođenje novih servisa u svrhu provjere dostupnosti B2B servisa bi bilo suvišno.	<p>Prihvaća se</p> <p>Iskon je potvrdio da je postojeće rješenje zadovoljavajuće te nije potrebna dodatna implementacija.</p>
2.	HT d.d.	HT predlaže izvještaj o grupnim smetnjama definirati na način da će informacije o grupnim smetnjama biti dostupne operatorima korisnicima temeljem unosa identifikatora veleprodajne usluge, a povratna informacija bi bila je li predmetna veleprodajna usluga čiji je identifikator unesen kao ulazni podatak u procesu otklona grupne smetnje ili nije. Budući da se grupne smetnje već nalaze u procesu otklona smetnje, smatramo da operator korisnik nakon primitka informacije o grupnoj smetnji ne mora podnositi zahtjev za otklon smetnje.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Svrha predložene izmjene B2B sučelja je da operatori korisnici automatski dobiju informaciju o grupnoj smetnji u trenutku nastanka te smetnje putem B2B sustava, što ne bi bilo omogućeno kad bi se prihvatio prijedlog HT-a. Naime, HT-ov prijedlog predviđa akciju sa strane operatora korisnika, dakle ne bi bilo automatske informacije sa strane HT-a u trenutku kad se grupna smetnja dogodi. Također, krajnja svrha HT-ova prijedloga je da operator korisnik ne mora podnositi zahtjev za otklon smetnje u slučaju kada se dogodi grupna smetnja i kada se takva informacija (ali tek na upit sa strane operatora korisnika) dostavi.</p> <p>HAKOM uvažava činjenicu da je formulacija „Implementirati izvještaj“ zbunjujuća odnosno da implementacija izvještaja podrazumijeva zahtjev sa strane operatora korisnika. Stoga će HAKOM predmetnu odredbu izmijeniti na način da glasi: <i>„Implementirati mogućnost slanja kroz B2B sustav automatskih obavijesti (notifikacija u obliku tzv. „push“ poruka) operatorima korisnicima o grupnim smetnjama čime se utvrdi nastanak takve grupne smetnje“.</i></p>
3.	HT d.d.	Slanje dodatnih informacija putem B2B-a za vrijeme otklona smetnje nije učinkovito jer dodatne informacije trebaju doći do tehničara koji otklanja smetnju, a ukoliko su poslone putem B2B-a to se uglavnom neće dogoditi. Smatramo da je učinkovitije koristiti kontakt telefonske brojeve i eskalacijsku	<p>Ne prihvaća se</p> <p>HAKOM smatra da se komunikacija između operatora korisnika i HT-a u najvećoj mjeri treba odvijati putem B2B sučelja, a ne telefonskim pozivanjem HT-ovih djelatnika. Dakle,</p>

		listu MFG voditelja za te potrebe. Dodatne informacije kao i storniranje zahtjeva za otklon smetnje je moguće slati putem B2B-a do trenutka kada je tehničar preuzeo zadatak i otišao na teren, nakon toga bi trebalo koristiti telefonski kontakt.	mišljenja smo da je potrebno omogućiti slanje informacija putem B2B sučelja, a HT-a je onda dužan s tim informacijama postupati na način kao što postupuje u slučaju svojih korisnika, dakle pravovremeno informirati tehničara na terenu o dodatnim informacijama. Način implementacije prosljeđivanja dodatnih informacija tehničaru na terenu HAKOM prepušta HT-u, međutim, sve zaprimljene informacije moraju biti bez odgode prosljeđene.
4.	HT d.d.	Provjera dostupnosti za parice koje trenutno nisu aktivne već je omogućena putem provjere dostupnosti na adresi krajnjeg korisnika. Tada provjera dostupnosti daje podatak koji vrijedi za najbolju slobodnu paricu na izvodu.	Ne prihvaća se Iako je provjera za parice koje trenutno nisu aktivne već moguća putem adrese krajnjeg korisnika, kod parica na kojima je aktivna ULL usluga HT ne daje nikakve podatke o parici (niti putem pretrage po adresi, niti putem ID usluge). Za takve upite, HT vraća odgovor da podaci za navedenu paricu ne postoje (šifra 16 – Ne postoje podaci. Potrebna dodatna provjera.).
5.	HT d.d.	HAKOM je prihvatio HT-ov prijedlog izmjena predmetnih Standardnih ponuda u svrhu uvođenja VDSL supervektoring tehnologije i G.fast tehnologije u HT-ovu nepokretnu elektroničku komunikacijsku mrežu. HT ističe kako je u svrhu izmjena Standardnih ponuda u pogledu uvođenju navedenih tehnologija potrebno uvrstiti i niži tekst o predmetnim tehnologijama: a) U standardnu ponudu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji potrebno je u Prilog 28.16. „Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom“ dodati novo poglavlje 5.6. „Frekvencijski predložak za VDSL2 frekvencijski plan 998, B8-21“, te novu sliku 5.6.4. i novu tablicu 5.6.4. u poglavlje 5.7. „Frekvencijski predloži za odlazni smjer prijenosa“. Izmjenu je HT inicijalno dostavio kao prijedlog izmjena.	Prihvaća se HAKOM je napravio manje izmjene u Prilogu 28.16: <ul style="list-style-type: none"> • u tablici 5.6.4. izostaviti (izbaciti) podatak o PSD vrijednosti (odlaz) na frekvenciji od 80 kHz jer je isti najvjerojatnije greškom unesen; • U tablice 5.6.1. i 5.6.4. unijeti PSD vrijednosti u silaznoj i uzlaznoj maski za frekvencije koje su iznad frekvencijskog pojasa u kojem radi predmetna prijenosna tehnologija . Ovo je potrebno iz razloga što se u raspetljanom okolišu RH koriste prijenosne tehnologije koje za svoj rad koriste frekvencije koje su veće od gornje granične frekvencije supervektoring prijenosne tehnologije pa u nekim specifičnim scenarijima koji se možda mogu dogoditi ali i ne moraju, potrebno je definirati PSD vrijednosti u odlazu i dolazu u frekvencijskom opsegu iznad, koji predmetna tehnologija ne koristi. Također, to je u skladu s tablicama relevantne ITU preporuke.
6.	HT d.d.	HT predlaže da se obračun za korištenje SDEA u svakom slučaju, pa tako i u predviđenom sporazumu o stvarno zakupljenoj snazi na agregatu u pojedinom kolokacijskom prostoru, određuje sukladno snazi instalirane ispravljačke opreme od strane Operatora korisnika budući da je to stvarna snaga spremnosti stacioniranog dizel elektroagregata koju HT mora pripremiti te koja predstavlja nastali trošak HT-u (što znači da HT mora pripremiti dostatnu snagu radi spremnosti stacioniranog dizel elektroagregata da uslijed nestanka električne energije omogući isporuči nastali nagli skok potrošnje el. energije), te bi isto trebalo predstavljati stvarno zakupljenu snagu. U svrhu	Ne prihvaća se Korištenje SDEA se obračunava i naplaćuje operatoru korisniku na temelju dogovorenih ključnih odrednica korištenja SDEA, na temelju kojih se može primijeniti cijena određena Standardnom ponudom. Iako je odlukom HAKOM-a od 19. srpnja 2017. određeno da se izmjene i dopune Standardne ponude primjenjuju automatski na postojeće ugovore o izdvojenom pristupu lokalnoj petlji te da je HT ovlašten započeti obračun i naplatu navedene cijene operatorima korisnicima koji su spojeni na SDEA računajući od datuma objave Standardne ponude HT-a, navedeno se odnosi samo na situacije u kojima je

		<p>izbjegavanja dvojbe pri tumačenju predmetne odredbe, HT predlaže nadopunu sukladno kojoj:</p> <p>a) u slučaju da Operator korisnik koristi određeni SDEA od datuma objave Standardne ponude HT-a koja sadrži cijenu za korištenje SDEA, a sukladno odluci HAKOM-a od 19. srpnja 2017. godine (KLASA: UP/I-344-01/17-05/02, UR.BROJ: 376-11-17-08), HT je ovlašten obračunati i naplatiti korištenje tog SDEA od datuma objave Standardne ponude HT-a koja sadrži cijenu za korištenje SDEA;</p> <p>b) u slučaju da je Operator korisnik započeo s korištenjem određenog SDEA nakon datuma objave Standardne ponude HT-a koja sadrži cijenu za korištenje SDEA, HT je ovlašten obračunati i naplatiti korištenje tog SDEA počevši od trenutka kad je Operator korisnik započeo s korištenjem SDEA;</p> <p>c) u slučaju da Operator korisnik započne s korištenjem određenog SDEA nakon početka primjene Standardne ponude izmijenjene temeljem odluke HAKOM od 26. kolovoza 2019. godine (KLASA: UP/I-344-01/19-05/03, UR.BROJ: 376-05-1-19-1), HT je ovlašten obračunati i naplatiti korištenje tog SDEA od trenutka sklapanja sporazuma o korištenju SDEA, osim ako tim sporazumom nije drugačije predviđeno.</p>	<p>između ugovornih strana nesporno korištenje SDEA te kad su nesporne ključne odrednice njegovog korištenja.</p> <p>Ukoliko među ugovornim stranama navedeno nije prethodno ugovoreno, potrebno je sklopiti sporazum o korištenju SDEA i potrebno je za pojedini kolokacijski prostor dogovoriti snagu na agregatu koju će koristiti instalirani uređaji za neprekidno napajanje (ispravljački uređaji) operatora korisnika uslijed nestanka električne energije.</p>
7.	HT d.d.	<p>Smatra da nije opravdano skraćivanje roka za sanaciju parice budući da u većini ovakvih slučajeva sanacija kabela pristupne elektroničke mreže podrazumijeva zapravo zamjenu istih, a što pak zahtjeva međuovisne radnje u vidu izvida na terenu, izrade tehničkog rješenje, a potom i samog provođenja opsežnih radova koji podrazumijevaju angažman ljudskih resursa i strojeva odnosno mehanizacije, što nije moguće odraditi u tako kratkom roku od 10 dana. S druge strane, maksimalni rok za uključenje krajnjeg korisnika prema Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga iznosi 30 dana od dana sklapanja pretplatničkog ugovora, stoga smatramo da ne postoji opravdani razlog za skraćenje inicijalno predloženog roka za sanaciju kabela. Nadalje, radi preciznije definiranja predmetne odredbe o sanaciji te obveza HT-a, predlažemo da se na kraj odredbe doda još jedna rečenica koja glasi: „HT je obavezan realizirati zahtjev osim ukoliko za izvođenje sanacije nije potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ishoditi suglasnosti/odobrenja/dozvole nadležnih tijela/vlasnika nekretnine sukladne zakonu koji uređuje uvjete gradnje, • izvoditi bilo kakve radove s ciljem postavljanja novih stupova ili iskopa rovova, • izvoditi bilo kakvu izgradnju završne točke mreže uz korištenje nekretnina koje nisu u vlasništvu HT-a ili nema neka druga prava na nekretninama.“ 	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prijedlogom HAKOM-a, rok od 10 dana za sanaciju mreže počinje teći nakon slanja obavijesti operatoru korisniku o potrebi sanacije mreže koja se mora dostaviti u roku od 5 radnih dana nakon zaprimljenog zahtjeva i obavljenog izvida na terenu. Dakle, u roku od 10 dana za sanaciju mreže ne ulazi izvid na terenu, kao ni vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a.</p>

8.	HT d.d.	Smatra da skraćenje roka za nadogradnju mreže nije opravdano uslijed razloga navedenih u prethodnoj točki (točka b). Predmetni razlozi ogledaju se u potrebi provođenja izvida, izrade tehničkog rješenja i potom samog izvođenja nadogradnje mreže, te isti zahtijevaju duži vremenski period, slijedom čega HT predlaže da rok za izgradnju završnog dijela mreže ostane nepromijenjen.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Nadogradnja se odnosi na slučajeve izvođenja kad nije potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ishoditi suglasnosti/odobrenja/dozvole nadležnih tijela/vlasnika nekretnine sukladno zakonu koji uređuje uvjete gradnje, - izvoditi bilo kakve radove s ciljem postavljanja novih stupova ili iskopa rovova, - izvoditi bilo kakvu izgradnju završne točke mreže uz korištenje nekretnina koje nisu u vlasništvu HT-a ili nema nekih drugih prava na nekretninama. <p>Također, rok od 15 dana za nadogradnju počinje teći tek nakon provedenih izvida na terenu. Stoga, prema mišljenju HAKOM-a, razlozi iz HT-ovog prijedloga nisu opravdani.</p>
9.	HT d.d.	Smatra da nije opravdano znatno skraćivanje roka otklon kvara/smetnje na podzemnim odnosno samonosivim kabelima na 10 dana jer ova vrsta otklon radova zahtjeva obavljanje izvida, izradu tehničkog rješenja i izvođenje radova. S druge strane, maksimalni rok za otklon kvara/smetnje prema Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga iznosi 15 dana, stoga smatramo da rok za otklon kvara/smetnje na podzemnim odnosno samonosivim kabelima treba iznositi 15 dana neovisno o tome što razdoblja čekanja koja nisu u odgovornosti HT-a ne ulaze u rok.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Upravo radi usklađivanja s odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga koji definira krajnji rok za otklon kvara/smetnje od 15 dana, skraćeno je vrijeme za koje se može produžiti vrijeme za otklon kvara s 24 sata za dodatnih najviše 10 dana u slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela metalne upredene parice za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod. U navedeno vrijeme od 10 dana se ne računa vrijeme čekanja izvan odgovornosti HT-a. Također, predviđeno je da je HT, u situaciji kada nije iz opravdanih razloga u mogućnosti otkloniti kvar u predviđenom vremenu, o istome obavezan pravovremeno obavijestiti HAKOM, a kako bi HAKOM mogao odlučiti o opravdanosti istih.</p>
10.	HT d.d.	HT predlaže da se u Standardne ponude, pored obveza veleprodajnih operatora propisanih navedenim Pravilnikom o djelatnostima, dodaju dopune, u svrhu ostvarivanja načela transparentnosti i zaštite HT-a kao veleprodajnog operatora od neosnovanih zahtjeva Operatora korisnika za isplatom naknada predviđenih Pravilnikom o djelatnostima: <i>„Operator korisnik dužan je uz račun/zahtjev za naknadom troškova raskida ugovora krajnjeg korisnika, odnosno uz račun/zahtjev na ime naknade za nepravovremeni otklon kvara, dostaviti HT-u i dokaze kojima potvrđuje točnost računa/zahtjeva.“</i>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>HAKOM se slaže da je potrebno detaljnije specificirati dokumentaciju koja se razmjenjuje između operatora na način da se prihvaća prijedlog A1.</p>
11.	HT d.d.	HT predlaže dodatnu izmjenu Standardne ponude za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji. U poglavlju 1.1. predložimo brisanje dijela rečenice na kraju stavka (10): <i>„Uz prethodno, HT će Operatorima korisnicima Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji</i>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Umjesto brisanja dijela rečenice <i>„koje će sa strane krajnjeg korisnika zadržati karakteristike usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji“</i> HAKOM predlaže da se ista</p>

		<p>ponuditi uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa sukladno Standardnoj ponudi Hrvatskog Telekomu d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, po cijeni usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji za sve krajnje korisnike koji bi zbog promjena u arhitekturi mreže ostali bez usluga koje im je do tada Operator korisnik Standardne ponude Hrvatskog Telekomu d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji pružao i to u trajanju od dvije godine nakon ukidanja pristupa. Postojeća usluga izdvojenog pristupa lokalnoj petlji zamijenit će se bitstream rješenjem koje će sa strane krajnjeg korisnika zadržati karakteristie usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Usvajanjem predložene izmjene Operator korisnik više neće biti ograničen korištenjem samo one brzine koji je korisnik koristio na ULL-u već će biti omogućeno korištenje bilo koje brzine koje je dostupna na lokaciji krajnjeg korisnika i koja se nalazi u Standardnoj ponudi za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa</p>	<p>nadopuni sa sljedećim tekstom: „putem kojeg se omogućavaju i usluge poboljšanih karakteristika, a koje su podržane predmetnim promjenama arhitekture mreže.“</p>
12.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže da se drugi podstavak točke III. izreke prijedloga odluke dopuni na sljedeći način:</p> <p>"- Implementirati notifikaciju putem koje bi operatori korisnici automatski dobivali informacije o grupnim smetnjama i globalnim ispadima sustava"</p> <p>A1 obrazlaže predloženu izmjenju radi smanjenja velikog broja upita putem B2B servisa i nepotrebnog opterećenja B2B-a.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Vidjeti odgovor 2. na prijedlog HT-a.</p>
13.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže izmijeniti sljedeći podstavak: „Postojeće izvještaje kod kojih zbog njihove veličine dolazi do poteškoća u povlačenju putem B2B sučelja, HT je obvezan podijeliti u više manjih, na način da se omogući sužavanje pretrage na područje županije odnosno grada/mjesta.“</p> <p>na način da glasi:</p> <p>"Postojeći izvještaj "Slobodni kapaciteti na OLT-u (39)", kao i druge izvještaje kod kojih zbog njihove veličine dolazi do poteškoća u povlačenju putem B2B sučelja, HT je obvezan podijeliti u više manjih, na način da se omogući sužavanje pretrage na područje županije odnosno grada/mjesta. HT će objaviti i popis županija/gradova koji se mogu koristiti za pretragu, odnosno za povlačenje navedenih izvještaja."</p> <p>Prema mišljenju A1, nakon što postojeće izvještaje podijeli na više manjih, HT bi trebao objaviti i popis županija/gradova koji se mogu koristiti za pretragu, odnosno za povlačenje navedenih izvještaja, pogotovo ako pretraga neće biti</p>	<p>Prihvaća se</p>

		<p>moгуća po svim gradovima pojedinačno. S obzirom da povlačenje postojećeg izvještaja "Slobodni kapaciteti na OLT-u (39)" trenutno uopće ne funkcionira, A1 smatra kako je navedeni izvještaj potrebno izričito navesti ovom prijedlogu.</p>	
14.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>S obzirom na dosadašnju praksu uvođenja novih tehnologija u bakrenoj pristupnoj mreži HT-a prema kojoj su operatorima korisnicima prije potrebnih izmjena u standardnim ponudama bile prezentirane navedene tehnologije, njihove prednosti i koristi, odnosno razlozi za uvođenje, kao i mogući utjecaj istih na postojeće korisnike, nejasno je zašto navedena praksa nije primijenjena i u slučaju supervektoringa, tim više što se u obrazloženju navodi da je uvođenje spomenutih tehnologija od izrazite važnosti kako bi se korisnicima i operatorima korisnicima omogućilo korištenje većih pristupnih brzina.</p> <p>A1 smatra kako navedeni pristup ne pridonosi transparentnosti uvođenja nove tehnologije koji je kroz prethodne godine postignut i na neki način prihvaćen kao standard za uvođenje novih tehnologija u pristupnoj mreži HT-a, te izražava zabrinutost zbog mogućih posljedica kako na operatore korisnike tako i na krajnje korisnike.</p> <p>S obzirom na probleme koji su nastali nakon uvođenja vektoring tehnologije, A1 smatra kako je prije uvođenja supervektoring tehnologije u produkcijski rad bilo potrebno osigurati barem neko kraće razdoblje za testiranje navedene tehnologije te eventualni utjecaj iste na postojeće korisnike. A1 je svjestan činjenice da primjena supervektoring tehnologije u teoriji ne bi trebala imati utjecaja na postojeće korisnike, ali zbog različitih razloga može doći do problema u praksi pa je prema mišljenju A1 bilo potrebno provesti kraći pilot projekt u kojem bi se potvrdilo da postojeći korisnici zaista neće imati problema s korištenjem svojih usluga.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>HAKOM smatra da pilot projekt nije bio potreban jer su provedena opsežna testiranja sa vektoriziranom tehnologijom VDSL2-17a, prema kojima uvođenje supervektoring tehnologije nema utjecaja na krajnje korisnike.</p>
15.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 smatra da je sljedeću odredbu: <i>„Operator korisnik može povući zahtjev za otklon smetnje na izdvojenom pristupu lokalnoj petlji samo u slučaju ako zadatak za otklon smetnje nije dodijeljen tehničaru.“</i>, potrebno jasnije definirati na način kako slijedi: <i>“Operator korisnik može povući zahtjev za otklon smetnje na usluzi veleprodajnog širokopojsnog pristupa samo u slučaju ako zadatak za otklon smetnje nije dodijeljen tehničaru na terenu. Informaciju o dodjeli zadatka</i></p>	<p>Prihvaća se</p>

		<p>tehničaru na terenu HT dostavlja operatoru korisniku putem B2B poruke za prijavljenu smetnju iz koje se nedvosmisleno može zaključiti da je zadatak za otklon smetnje dodijeljen tehničaru na terenu. U slučaju povlačenja zahtjeva za otklon smetnje, operator korisnik plaća 50% naknade za neosnovanu prijavu smetnje.”</p>	
16.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže u sljedećem stavku: <i>„Postupak uključenja se odvija u skladu s uvjetima i rokovima definiranim u Standardnoj ponudi Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa. U slučaju postojanja tehničke mogućnosti za aktivaciju pojedinačne usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, usluga će se realizirati 15. radni dan od datuma podnošenja jedinstvenog zahtjeva, odnosno na željeni datum ukoliko je isti veći od 15 radnih dana. Operator korisnik može zatražiti datum aktivacije pojedinačnog ADSL/VDSL pristupa u roku duljem od 15 radnih dana. Nakon uključenja usluge veleprodajni širokopojasni pristup doći će do isključenja usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji. HT i Operatori korisnici osigurat će da krajnji korisnik na datum uključenja usluge veleprodajni širokopojasni pristup ne bude bez usluge dulje od 3 sata.”,</i> bristati drugu rečenicu, a podredno je izmijeniti tako da glasi: <i>“U slučaju postojanja tehničke mogućnosti za aktivaciju pojedinačne usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, usluga će se realizirati 7. radni dan od datuma podnošenja jedinstvenog zahtjeva, odnosno na željeni datum ukoliko je isti veći od 7 radnih dana. Operator korisnik može zatražiti datum aktivacije pojedinačnog ADSL/VDSL pristupa u roku duljem od 7 radnih dana.”</i></p> <p>Naime, prva rečenica u predmetnom stavku upućuje na rokove propisane Standardnom ponudom Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, te bi stoga rok za realizaciju zahtjeva za migraciju s ULL usluge na NBSA uslugu trebao biti jednak roku za realizaciju nove parice, što prema trenutnoj Standardnoj ponudi za BSA iznosi 10 radnih dana. Međutim, druga rečenica istoga stavka određuje rok za migraciju s ULL na NBSA uslugu kao 15 radnih dana. Iz navedenog je vidljivo da već danas postoji nesuglasje između dvije standardne ponude, te je isti nužno na odgovarajući način izmijeniti, odnosno bristati drugu rečenicu kojom se propisuje rok za migraciju.</p> <p>Nadalje, u članku 12.1. stavak 4. točka a) SP BSA propisano je da se u slučaju migracije s ULL usluge na NBSA uslugu postupak uključenja odvija u skladu s</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Nastavno na prijedlog Optime u komentaru br. 23, HAKOM smatra kako je navedeni rok potrebno uskladiti s rokom za realizaciju usluge na postojećoj parici. Stoga je navedeni rok skraćen na 5 radnih dana.</p> <p>HAKOM je izmijenio Standardnu ponudu na način da HT mora sve migracije između veleprodajnih usluga na postojećoj parici realizirati u rokovima predviđenim za realizaciju usluge za postojećeg krajnjeg korisnika.</p>

		<p>uvjetima i rokovima definiranim u Standardnoj ponudi za Novog Krajnjeg korisnika usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa, te se rok od 15 radnih dana uopće ne spominje.</p> <p>Dodatno, A1 ističe da je u komentarima na prijedlog odluke o izmjeni Standardne ponude za BSA već zatražio da se rok za realizaciju nove parice skрати s postojećih 10 RD na 7 RD, te je i ovdje nužno isto uskladiti.</p>	
17.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže u sljedećem stavku: <i>„Također, nakon uključenja Halo usluge Operator korisnik dostavlja HT-u zahtjev za uključenje usluge veleprodajni širokopojsni pristup. HT i Operator korisnik osigurat će da krajnji korisnik na datum uključenja Halo usluge ne bude bez usluge dulje od 3 sata, bez obzira da li se uz uključenje Halo usluge i veleprodajnog širokopojsnog pristupa obavlja i prijenos broja. Krajnji korisnik će biti bez usluge širokopojsnog pristupa u razdoblju od isključenja usluge izdvojeni pristup lokalnoj petlji do uključenja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa, odnosno do uključenja maloprodajne usluge od strane Operatora korisnika.”,</i> iza druge rečenice dodati rečenicu koja glasi: <i>“Zahtjev za uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa na temelju ADSL/VDSL tehnologije bit će realiziran u roku propisanom Standardnom ponudom Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa.”</i></p> <p>A1 predlaže dopunu kako bi se nedvojbeno odredio rok za realizaciju BSA zahtjeva.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>HAKOM smatra da HT mora sve migracije između veleprodajnih usluga na postojećoj parici realizirati u rokovima predviđenim za realizaciju usluge za postojećeg krajnjeg korisnika.</p>
18.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeći stavak: <i>„HT će troškove raskida ugovora krajnjeg korisnika ili trošak naknade koju je Operator korisnik isplatio krajnjem korisniku temeljem Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti komunikacijskih mreža i usluga, isplatiti Operatoru korisniku u roku od 30 dana od dana zaprimanja računa/zahtjeva.”,</i> izmijeniti i dopuniti na sljedeći način: <i>„HT će troškove raskida ugovora krajnjeg korisnika ili trošak naknade koju je Operator korisnik isplatio krajnjem korisniku temeljem Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti komunikacijskih mreža i usluga (dalje: Pravilnik), isplatiti Operatoru korisniku u roku od 30 dana od dana zaprimanja računa/zahtjeva.</i></p>	<p>Prihvaća se</p>

		<p>Specifikacija koju Operator korisnik dostavlja uz zahtjev za isplatu naknade propisanu Pravilnikom mora osobito sadržavati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) GUID zahtjeva za otklon kvara 2) datum prijave i datum otklona kvara; 3) broj dana kašnjenja; 4) osnovica za isplatu naknade <ol style="list-style-type: none"> a) isplata naknade po osnovi isplaćenih naknada krajnjem korisniku za zakašnjeli otklon kvara b) isplata naknade po osnovi potraživanja u slučaju kada je krajnji korisnik operatora korisnika ostvario pravo na raskid ugovora bez naplate naknade za prijevremeni raskid ugovora 5) Ukupan iznos potraživanja" <p>Predlaže se detaljnije raspisati predmetnu odredbu kako bi se definirao obvezan sadržaj specifikacije potraživanja koje operator korisnik dostavlja HT-u.</p>	
19.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeću rečenicu: „Na lokacijama na kojima je uključen vektoring, HT će obavijestiti Operatore korisnike o uvođenju super vektoringa minimalno 30 dana ranije. U navedenoj obavijesti će biti naveden naziv lokacije.“, izmijeniti na način da glasi: <i>"Na lokacijama na kojima je uključen vektoring, HT će obavijestiti druge operatore o uvođenju super vektoringa minimalno 60 dana ranije. U navedenoj obavijesti će biti naveden naziv lokacije."</i></p> <p>A1 smatra kako predloženi rok od 30 dana nije dostatan za bilo kakvo planiranje aktivnosti na strani operatora korisnika vezano uz ponudu većih brzina svojim maloprodajnim korisnicima.</p>	Prihvaća se
20.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 se protivi predloženoj izmjeni prema kojoj HT može određivati područja na kojima se ne primjenjuju ugovorena SLA vremena za otklon kvara.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Svrha prijedloga ove odredbe je nediskriminacija operatora korisnika u odnosu na HT maloprodaju. Dakle, prijedlogom ove odredbe se HT-u određuje obveza transparentnog objavljivanja područja na kojima nudi bolje SLA uvjete (kraće vrijeme otklona kvara) svojim maloprodajnim korisnicima.</p> <p>Naime, do sada je bila situacija da HT nije bio obavezan objaviti gdje su dostupni bolji SLA uvjeti njegovim maloprodajnim korisnicima, a isto je ovisilo o njegovoj poslovnoj odluci.</p>

			Prijedlog se prihvaća u dijelu da se ne omogući smanjivanje opsega područja s kraćim vremenom otklona kvara te je tekst Standardne ponude izmijenjen na odgovarajući način.
21.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeći tekst:</p> <p><i>„U slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela metalne upredene parice za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod, razdoblje za otklon kvara/smetnje se može produžiti za vrijeme koje je potrebno za popravak kabela, a najviše za 10 dana. U navedeno vrijeme nije uključeno vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a, a HT će o istome obavijestiti Operatora korisnika putem B2B servisa, te dostaviti Operatoru korisniku valjani dokaz o razlozima zbog kojih dolazi do kašnjenja. U situaciji kada HT nije iz opravdanih razloga u mogućnosti otkloniti kvar u predviđenom vremenu o istome je obavezan pravovremeno obavijestiti HAKOM, a kako bi HAKOM mogao odlučiti o opravdanosti istih.“</i></p> <p>Izmijeniti na način da glasi:</p> <p><i>"U slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod, razdoblje za otklon kvara/smetnje se može produžiti za vrijeme koje je potrebno za popravak kabela, pri čemu otklon kvara/smetnje ne smije trajati dulje od 10 dana. U navedeno vrijeme nije uključeno vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a, a HT će o istome obavijestiti Operatora korisnika putem B2B servisa, te dostaviti Operatoru korisniku valjani dokaz o razlozima zbog kojih dolazi do kašnjenja. Informaciju da se radi o kvaru/smetnji na kabeu HT dostavlja Operatoru korisniku putem B2B poruke iz koje se nedvosmisleno može zaključiti da je utvrđena smetnja/kvar na kabeu. U slučaju da smetnja/kvar nije otklonjena u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva (bez obzira na vrijeme čekanja koja nisu u domeni HT-a), HT će ponuditi Operatoru korisniku zamjensko rješenje na tehnologiji koja je dostupna na pojedinoj lokaciji."</i></p> <p>A1 smatra da bi HT morao imati obvezu ponuditi zamjensko rješenje za svaku paricu na kojoj otklon smetnje traje dulje od 15 dana.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Prijedlog obveze nuđenja zamjenskog rješenja ukoliko se kvar ne otkloni u roku od 15 dana nije prihvatljiv, osim u slučaju da takvo zamjensko rješenje HT ne nudi i svojim maloprodajnim korisnicima.</p> <p>Također, takva obveza ne bi bila poticajna HT-u da održava bakrenu mrežu, nego naprotiv, još bi više smanjio ulaganja u održavanje bakrene mreže budući da bi bilo prihvatljivo trajno prebacivati korisnike na zamjenska rješenja sa slabijom kvalitetom usluge. Zamjensko rješenje bi eventualno moglo biti prihvatljivo ograničeno vremenski dok se kvar ne otkloni ili nađe trajno zamjensko rješenje iste ili bolje kvalitete.</p> <p>Stoga, HAKOM je izmijenio navedenu odredbu na način da se za korisnike čiji kvar nije otklonjen u propisanom roku omogući trajno zamjensko rješenje iste ili bolje kvalitete, ili privremeno zamjensko rješenje slične kvalitete do otklona kvara.</p>
22.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeću odredbu:</p> <p><i>„HT će sanirati mrežu u roku od daljnjih 10 dana nakon slanja obavijesti o mogućnosti realizacije. Taj rok uključuje i postupak izdvajanja lokalne petlje.“</i></p>	Prihvaća se

		<p><i>U navedeno vrijeme nije uključeno vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a, a HT će o istome obavijestiti Operatora korisnika putem B2B servisa.</i>", dopuniti kako slijedi:</p> <p><i>"Navedeni postupak sanacije mreže HT će primijeniti i u slučaju podnošenja zahtjeva za izdvajanje lokalne petlje za paricu koja se u trenutku podnošenja zahtjeva nalazi u fault repair modu."</i></p> <p>Naime, s obzirom da operator korisnik nema informaciju da se pojedina parica koju preuzima od drugog operatora korisnika ili HT-a nalazi u fault repair modu, nužno je osigurati da se i takve parice saniraju prije aktivacije veleprodajne usluge.</p>	
23.	OT – OPTIMA TELEKOM d.d.	<p>Obzirom da je migracija ULL usluge na NBSA uslugu moguća samo na istoj izdvojenoj lokalnoj petlji (kako je navedeno u točki 13. paragraf 1.) te da se stoga u predmetnom slučaju radi o izdvajanju postojeće parice koja je trenutno aktivna (koja se koristi jer postoji pretplatnički ugovor sa krajnjim korisnikom, prijedlog je Optime da se rok od 15 radnih dana uskladi sa rokom realizacije postojeće parice koji je definiran odredbama članka 6.2. SP za ULL. Naime, u slučaju izdvajanja postojeće parice i migracije ULL usluge na NBSA je potreban izlazak tehničara na teren kako bi prespojio postojeću paricu koja je trenutno aktivna jer podsjećamo migracija je moguća samo na istoj već izdvojenoj lokalnoj petlji. U slučaju promjene operatora (koja može uključivati i prijenos broja) za prespajanje postojeće parice sa HT-a na operatora korisnika rok je 5 radnih dana, a u drugom slučaju za istu radnju prespajanja postojeće parice koja je aktivna između dva operatora korisnika taj rok iznosi 15 radnih dana.</p> <p>Ovdje Optima podsjeća kako vrijeme uspostave usluge znatno utječe na zadovoljstvo krajnjeg korisnika te se stoga realizacija isporuke usluge krajnjem korisniku ne bi trebala odlagati u slučajevima kada ista nije zaista tehnički opravdana.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>S obzirom da se radi o migraciji na postojećoj parici, rokovi su usklađeni s rokom za realizaciju usluge za postojećeg krajnjeg korisnika.</p>
24.	OT – OPTIMA TELEKOM d.d.	<p>Obzirom da je rok za aktivaciju WLR usluge 1 radni dan odnosno CPS+WLR usluge 3 radna dana, a rok za provjeru mogućnosti realizacije WLR usluge na postojećoj parici koja se trenutno ne koristi 5 radnih dana, prijedlog je Optime da se rok od 15 radnih dana uskladi sa rokom realizacije postojeće parice koji je definiran odredbama članka 6.2. SP za ULL.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>S obzirom da se radi o migraciji na postojećoj parici, rokovi su usklađeni s rokom za realizaciju usluge za postojećeg krajnjeg korisnika.</p> <p>HAKOM je navedeni rok uskladio i u ostalim odredbama vezano uz migraciju.</p>

25.	TERRAKOM d.o.o.	Iz perspektive Terrakoma ulazak u LLU centrale više nema smisla te smatramo da se sukladno navedenom BS naknade moraju revidirati, a isto se može i vidjeti iz tromjesečnih usporednih podataka tržišta elektroničkih komunikacija u RH gdje je vidljiv kontinuirani pad broja priključaka što ukazuje na sve veću migraciju na uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Naknade nisu predmet ovih izmjena SP. HAKOM je upravo pokrenuo projekt „Izračun troškova i cijena usluga u nepokretnoj mreži“ unutar kojeg će se utvrditi nove troškovno usmjerene cijene veleprodajnih usluga u nepokretnim mrežama. Projekt će trajati 14 mjeseci i nove naknade bi se trebale početi primjenjivati početkom 2021.</p>
-----	----------------------------	---	--